

Snåla inte på hästkrafterna!

Välj en motorstyrka som klarar båtens maximala belastning, då har du större chans att få en behagligare sjöresa. Vi har testat två utbordare på 60 respektive 80 hk på en 5,5 m styrepulpetbåt för att kolla hur olika belastningar påverkar fart och förbrukning.

Text & foto: Lars H Lindén Motorexpert: Sven Jansson, Mercmarine

TÄNK DIG FÖLJANDE

SCENARIO: Du hittar en lämplig utbordarbåt för familjen och väljer den minst rekommenderade motorstyrkan för att hålla ner slutpriset. Du kör en säsong och upptäcker att båten har svårt att komma upp i planing redan med 3-4 personer ombord.

Att byta upp sig till en starkare motor är oftast en ganska enkel procedur eftersom instrument, reglagebox och andra motordelar passar ofta till flera motorstorlekar. Men efter en säsongskörning har din motor tappat en hel del i värde. Så, om du står i valet mellan två motorstyrkor,

välj alltid den större om du har möjlighet.

En annan bra regel är att alltid välja den minsta motorstyrkan i en serie med samma cylindervolym. Denna gång testade vi utbordare från Mercury och här är deras 40, 50 och 60-hästar "samma" motor med en cylindervolym på runt 1 liter. Nästa serie från samma tillverkare är på 80, 100 och 115 hk där alla har samma volym på runt 2 liter. Skillnaden mellan deras 60- och 80-hästar kan tyckas liten i effekt, men satsar man på 80-hästaren får man inte bara ytterligare 20 hk, utan även den dubbla cylindervolymen. 80-häs-

taren har dessutom ett större växelhussom som klarar propellrar med en större diameter och en kraftigare generator.

I DETTA REPORTAGE har vi valt att jämföra motorstyrkor på 60 och 80 hk från Mercury. Även Honda, Suzuki, Tohatsu och Yamaha har motsvarande motorstyrkor där skillnaden i cylindervolymer är stor mellan en 60- och en 80-hästare. Vi har testat dessa båda motorstyrkor på styrepulpetbåten Micore 550 Classic som har måtten 550 x 210 cm och en "normal" V-botten på 18 grader. Båten testades med två respektive fem personer ombord med

olika typer av propellrar för att hitta den mest optimala propellern för både en liten och en stor belastning.

Den som inte har möjlighet att byta upp sig i motorstyrkan i stället byta till ett större växelhussom. Hos både Mercury och Yamaha finns flera alternativ. Till vår 60-hästares Mercury finns ett CT-hus (Command Thrust), ett växelhussom med en annan utväxling som klarar en betydligt större propellerdiameter och en propeller med större bladarea. Väljer man detta från start till en 60-hästare är prisskillnaden cirka 5 000 kr jämfört med ett standardväxelhussom. ☼

Samtliga monteringar, propellerval och mätningar genomfördes av vår motorexpert Sven Jansson från Mercmarine.

En bra båtstorlek till utbordare på både 60 och 80 hk är på runt 5,5 meter. Vi valde en Micore 550 Classic med en "normal" bottenform på 18 grader.

"Välj inte den största i en motorserie, utan den minsta i nästa serie."

Monteringshöjden är lika viktig som propellervalet vid alla tester. Motorns kavitationsplatta ska ligga i nivå eller strax under båtens djupaste del.

Mercurys 60-hästare testades även med ett större växellhus typ Command Thrust som är utformat för att driva propellrar med en större bladarea.

Mercury 60 EFI – något för svag med fem personer

MED 60-HÅSTAREN OCH 4 000 rpm når båten nästan planingsfart på 18,8 knop med två personer, men endast 12,8 knop med fem personer. Hela sex knops skillnad!

Vid högre varvtal blir skillnaden något mindre och det beror delvis på att vi valde en 4-bladig propeller till den större belastningen. Med sistnämnda propeller får vi även en godkänd acceleration med 5 personer. Den klart bästa bränsleförbrukningen fick vi med 2 personers belastning och vid alla farter. 0,56 lit/M vid 20 knop.

Mercury 80 EFI – fartökning på 10 knop vid alla varvtal

MED 80-HÅSTAREN FÅR man en fartökning på nästan 10 knop vid alla varvtal med 5 personers belastning. Redan vid 4 000 rpm har man en god planingsfart på 22,5 knop och nästan 30 knop vid 5 000 rpm. Låga varv ger även mindre buller!

Ser man till bränsleförbrukningen så är den 0,82 lit/M vid 25 knops fart med både 60- och 80-håstaren med fem personers belastning.

En intressant siffra som visar att en starkare motor inte behöver dra mera bränsle per sjömil.

Testresultat Mercury 60 EFI och 80 EFI

Belastning: 2 respektive 5 personer

Motor	Mercury 60 EFI		Mercury 80 EFI	
Belastning:	2 pers.	5 pers.	2 pers.	5 pers.
Effekt:	60 hk	60 hk	80 hk	80 hk
Utväxling:	1,83:1	1,83:1	2,07:1	2,07:1
Propeller i test:	Black Max	Spitfire	Black Max	Black Max
Antal blad	3	4	3	3
Stigning	13 tum	13 tum	16 tum	16 tum
Testvikt, cirka:	800 kg	1 020 kg	850 kg	1 080 kg
Toppvarv i test:	5 650 rpm	5 900 rpm	5 500 rpm	5 150 rpm
Fart i knop vid:				
4 000 rpm	18,8	12,8	24,2	22,5
5 000 rpm	24,4	20,1	31,0	29,4
Toppvarv	28,0	25,5	34,8	30,5
Förbrukning vid:				
20 knop	0,56 liter/M	0,74 liter/M	0,65 liter/M	0,78 liter/M
25 knop	0,67 liter/M	0,82 liter/M	0,75 liter/M	0,82 liter/M
Acc till 20 knop, sek	10,6 sek	11,5 sek	5,5 sek	7,8 sek

Anmärkning: Testvikter med båt, motor och besättning.

Testbåt: Micore 550 Classic: 550 x 210 cm.

Testresultat Mercury 60 EFI & 60 EFI CT

Belastning 5 personer

Motor	60 EFI	60 EFI CT
Effekt:	60 hk	60 hk
Utväxling:	1,83:1	2,33:1
Propeller i test:	Spitfire	Black Max
Antal blad	4	3
Stigning	13 tum	14 tum
Testvikt, cirka:	1 020 kg	1 030 kg
Toppvarv i test:	5 900 rpm	5 450 rpm
Fart i knop vid:		
4 000 rpm	12,8	16,5
5 000 rpm	20,1	22,4
Toppvarv	25,5	24,6
Förbrukning vid:		
20 knop	0,74 liter/M	0,69 liter/M
25 knop	0,82 liter/M	0,79 liter/M

Anmärkning: CT står för ett växelhustyp Command Thrust som är utformat för att driva större propellrar.

Fakta Mercury 60 och 80 hk

Modell	60 EFI	60 EFI CT	80 EFI
Effekt:	60 hk	60 hk	80 hk
Antal cyl./volym:	4/995 cc	4/995 cc	4/2100 cc
Utväxling:	1,83:1	2,33:1	2,07:1
Rek. varvtalsområde:	5 500–6 000	5 500–6 000	4 500–5 500
Torrvikt:	112 kg	118 kg	163 kg
Generator:	18 ampere	18 ampere	35 ampere
Pris komplett:	94 395 kr	99 395 kr	127 695 kr

Anmärkning: Priser per 1 november 2025 för motor, propeller, reglagebox, reglagekablar och instrument.

Mercury 60 EFI CT – bästa valet upp till 25 knop

MED 60-HÅSTAREN OCH ett större växelhustyp (Command Thrust) och en belastning på fem personer ser man direkt en skillnad vid alla lägre farter upp till 25 knop. Vid 4 000 rpm planar inte båten med ett vanligt växelhustyp, men med CT-huset ökade farten till nästan 17 knop. Men ju högre farten blir, desto mindre är skillnaden mellan de båda växelhustyperna.